

Popovič pred smertjo sam napravil: Popovichii quod fuit, to je: kar je bilo Popovičevega.

Prosti napis ti pravi, kako prost je bil tudi ti učeni rojak naš, kar se posvetnega — minljivega tiče.

Ozir na stare čase.

Stara rusovska pravlica zastran propada Turčije.

Bilo je 26. majnika leta 1453, ko neke ure po tem, ko so si Turki Carigrad (Konstantinopol) osvojili, prijezdi Muhamed II. v grozoviti prevzetnosti aziatskega zmagovavca v Zofijno cerkev, ki je bila natlačena žensk, otrok in starčkov, kateri so v njo bežali pred silovitostjo prihrulega Turka. Muhamed na velikem žebeu in vsi drugi jezdicí z njim pohodijo neusmiljeno vse, kar se jim ogniti ne more. Muhamed jezdi čez vpijočo ljudstvo po cerkvi do velkega oltarja, kjer je klečal patriarh z monstranco v rokah, obdan od več duhovnov, in je k Bogu molil: naj bi se usmilil njegovega ljudstva v strašni nadlogi. Namest milost skazati ubogi množici, ki je v cerkvi zavetja iskala, vseka ošabni Muhamed z mečem po škofu, da se mu kri po glavi vlije in se zvali na tla. Ko mu čez nekoliko časa toliko odleže, da se enmalo od tal vzdigniti zamore, zakriči s strašnim glasom, ki se je po celi cerkvi razlegal, takole: „Ta grozovitost se bo osvetila (maševala) nad tabo in nad tvojem ljudstvom, prokleti pagán (ajd)! Duh božji mi naznanja, da boste 400 let gospodovali to deželo; po tem pa boste raztergani na štiri kose in pokončani. O 400 letih bo lažnjivi prerok pregnan in poslednji malikovavski duhoven bo ravno na tem mestu konec storil, kjer jez sedaj umreti moram“. Ko stari patriarh te besede izgovori, pade mertev na tla, — Turki pa razserdeni po tem govoru pokončajo vse, kar je v cerkvi živega bilo, brez milosti.

Tako se pripoveduje pravlica po Ruskem, ki je tudi Turkom dobro znana.

Štiristoletna dōba steče 26. majnika tega leta, — prigodbe poslednjih mescov plašijo Turke, da bi se ne vresničilo tisto preročtvo umirajočega patriarha.

Novičar iz slovenskih krajev.

Xp. Iz Ormoža. (Konec). Neka stara bolehná žena, ki je živela le bogajme, pride v občino O... blizo nekega posestnika, ki plane kot divja zver čez njo, ji palico, na katero se je reva opirala, iz rok potegne in jo tako pretepe, da reva vsa omamljena in kervava je komaj k mestnemu županu pritavala, od katerega je vedila, da pravico skaže vsacemu, ki je pri njem iše. Župan zasliši pretepeno revo, zapiše pritožbo in jo podá sodnji. Zatoženec, pred sodbo poklican, obstoji kmalo svoje gerdo ravnanje, katero pa s tem zagovarja, da je ta baba njegovo dete, katero že delj časa vkljub vsemu ozdravljanju bolehná in hira, obrála! Na vprašanje: kdo mu je tako neumno vražo, ki je tudi zoper kristiansko véro, v glavo vtepel? odgovori resno: „to ni ne vraža; modra dohtarca S. v Terg... mi je skrivnost razodela, da tista baba, ki pride perva v mojo hišo ali pred mojo hišo, je mojega otroka obrála, in le če jo do kervavega otepem, bo otrok moj sopep zdrav; na to vižo, je rekla, je pomagala že več mestnim otrokom. Zato sim copernico pretepel, čeravno moram réci, da pri meni ni to pomagalo, ker mi je dete pri vsem tem umerlo“. Ko mu sodnija napové, da postava tako početje z zaporom in s povračilom v denarju za prestane bolečine kaznuje, je pač debelo gle-

dal. Kaj bo pa tista modra zdraviteljca, ki tudi pred sodbo pride, o svojem mazaštvu razodela, bomo zvedili pri prihodnji kazenski obravnavi *).

Ali ni ta prigodba zopet dokaz, koliko krivih vér in vraž je še med prostim ljudstvom! koliko tamote je še pregnati, če neumnost celò tako delječ sega, da življenje bližnjega ni varno! Le šola in priznica ste tiste moči, ki zamorete take pomote polagama pregnati. Za to pa mora ljudska šola djanska biti, v domačem jeziku; le taka koristi na več strani po nar krajši poti.

Poslednjič dostavim še, pa vender popolnoma zagotoviti ne morem vesele novice, da iskreni rodoljub gosp. Božidar Rajč, kaplan v Slivnici, je za učitelja slovenskega jezika na gimnaziji v Mariboru izvoljen. Za tako izvrstno volitev zamoremu slavnemu ministerstvu iz serca hvaležni biti, ker k dvema svitlema zvezdama domorodne verste se pridruži tretja nadepolna.

Iz Celovca piše „šolski prijatelj“: „Presviti Lavantinski knezoškof, g. Anton Martin Slomšek, so pozdravili v pastirskem listu vse verne ovčice in jim veselo sveto veliko noč v Gospodu Jezusu želijo. V tem pastirskem listu prav živo in goreče pokažejo, kam da peljajo punti in prekucije, opominjajo svoje verne ovčice Bogu večno hvalo peti, da je nam našega verl. cesarja Franca Jožefa I. take nevarnosti rešil, in jih milo prosijo in zarotijo, da naj zvesto Bogu dajo, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega“.

Novičar iz mnogih krajev.

V spomin srečne oetbe iz smertne nevarnosti Njih veličanstva presvitlega cesarja je družba Mehtaristov na Dunaji sklenila v svoji tiskarnici knjigo na svitlo dati s pesmi v vsih jezicih našega cesarstva, v kterih se ima prepevati veselje in zahvala o srečni oetbi; krasni 30 pól debeli knjigi bojo pridjani obraz Njih veličanstva in podobe gerbov in nōš (oblék) mnogoverstnih austrianskih narodov; cena ji bo 10 fl.; kar se bo čez stroške natisa skupilo, pride novi Dunajski cerkvi na dobro; z dovoljenjem gosp. ministra notranjih zadev bojo povabili deželni poglavarji vsake kronovine izvrstne pesnike k skladanju gori omenjenih pesem. — Po nasvetu odbora se bo razpisal oglas na vse umetnike, da naj, kdor si upa posebno lep obris za Dunajsko cerkev napraviti, ga pošlje odboru; pred vsimi bojo poklicani domači umetniki, pa tudi ptujci se zamorejo vdeležiti. — Spet je nekaj ponarejenih banknótov po 10 fl. med ljudstvom; poznajo se po mehkiem popirju, v katerem se ne razloči očitno vodeni natis; glave podob so slabo napravljene; natis sploh ni čist. K lovski postavi (Jagdgesetz) od 27. dec. 1852 so dani še sledeči ukazi: Požitih in na obdelanem polju, kakor tudi v nogradih, kadar grojzdje zorí, je lov (jaga) prepovedan; dovoljeno je palovcem stopiti na njive obsajene s krompirjem, repointuršico, kakor tudi hoditi po póljskih in nogradskih grivah. Kdor se pregreši zoper to prepoved, plača kazen od 5 do 50 fl., ali bo zapert na 1 do 8 dní. — Iz Carigrada se zvé, da pomenki rusovskega poslanca Menčikova zadevajo sedaj Černogoro in osvobodjenje kristianov na Turškem, pri kterih pomenkih se noben drug poslanec ne vdeležva; turška vlada se Rusu zlo vdaja.

Tolažba tužnemu sercu.

Tak merzle, tak ledene zime ne,
Da ne pognal bi kje še kaki kal;
Ni take bolečine, žalosti,
Da v nji bi tiho mili mir ne spal!

*) Lepo prosimo, da nam razodetja sleparice naznaniti blagovolite.